

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: J. P., nar. X, t. č. M. L.,
zastoupený: JUDr. Lubomír Müller, advokát, se sídlem Symfonická
1496/9, 158 00 Praha 5,
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, se sídlem
Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 2.5.2020 proti rozhodnutí žalované ze dne 14.4.2020 č.j. X o
vdovecký důchod,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 2.5.2020 doručenou soudu prostřednictvím datové schránky dne 3.5.2020 společně s kopií napadeného rozhodnutí a plnou mocí se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 14.4.2020 č.j. X, jímž bylo rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 6.3.2020 změněno tak, že pro nesplnění podmínek ustanovení § 49 zákona č.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon**), a s přihlédnutím k článku 13 Smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Kanadou publikovanou pod sdělením č. 1/2003 Sb. m. s. (dále jen **Smlouva**) se žádost zamítá. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 14.4.2020 bylo mimo jiné uvedeno, že ČSSZ rozhodnutím č. j. X ze dne 6.3.2020 zamítla žádost žalobce o vdovecký důchod po zemřelé manželce X X X, narozené dne X a zemřelé dne ... (dále jen **zemřelá manželka**), pro nesplnění podmínek § 49 zákona ve znění účinném do 29.9.2011, neboť zemřelá manželka nebyla ke dni smrti poživatelkou invalidního nebo starobního důchodu a ke dni smrti nezískala žádnou dobu pojištění podle českých právních předpisů, nesplnila tak ke dni smrti ani podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo § 29 odst. 1 (správně odst. 2) zákona ani nesplnila podmínky nároku na invalidní důchod. Dále bylo mimo jiné uvedeno, že zemřelá manželka nezískala žádnou českou dobu pojištění a protože v souladu s článkem 13 Smlouvy (citován na straně 2) nelze v tomto případě pro posouzení splnění podmínky získání potřebné doby pojištění na dávku z českého důchodového pojištění započítat kanadské doby pojištění, lze konstatovat, že zemřelá manželka ke dni smrti nesplnila ani podmínku získání potřebné doby pojištění pro nárok na plný invalidní důchod, ani podmínky nároku na starobní důchod. Protože nebyly splněny podmínky ustanovení § 49 odst. 1 zákona ve znění účinném k datu úmrtí zemřelé manželky, žalobci nevznikl nárok na vdovecký důchod.

K námitkám žalobce žalovaná uvedla, že v § 49 odst. 1 písm. a) zákona skutečně není výslovně uvedeno, že některý z vyjmenovaných důchodů musí náležet výhradně z českého důchodového pojištění. Toto ustanovení je však potřeba vykládat v celém kontextu zákona, tj. zákona platného v České republice (dále jen **ČR**), který upravuje nároky na důchody z českého důchodového pojištění. V ust. § 4 zákona je stanoveno, jaké důchody jsou z českého důchodového pojištění poskytovány, konkrétně podle zákona ve znění účinném k datu úmrtí zemřelé manželky se jednalo o důchod starobní, plný invalidní, částečný invalidní, vdovský a vdovecký a sirotčí. Pokud je tak v § 49 odst. 1 písm. a) zákona následně pro nárok na vdovecký důchod stanovena podmínka, že zemřelá manželka k datu úmrtí byla poživatelkou starobního důchodu, je tomu potřeba rozumět tak, že se musí jednat o starobní důchod poskytovaný z českého důchodového pojištění podle zákona, tj. jeden z důchodů vyjmenovaných v ust. § 4 zákona. Naopak pokud by se mohlo jednat i o dávku poskytovanou z důchodového pojištění jiného státu, jak se domnívá žalobce, musela by tato skutečnost být výslovně stanovena. Pojem „starobní důchod” je totiž v zákoně požíván pouze pro dávku náležející z českého důchodového pojištění dle zákona.

Také bylo zdůrazněno, že pokud by bylo ust. § 49 odst. 1 písm. a) zákona vykládáno skutečně tak, jak uvádí žalobce, docházelo by k absurdním situacím, kdy by z českého důchodového pojištění byly poskytovány vdovské a vdovecké důchody pozůstalým manželům, kdy ani jejich zemřelí manželé, ani tito pozůstalí manželé neměli vůbec žádnou vazbu na český systém důchodového pojištění, tj. z českého důchodového pojištění by byl vyplácen vdovský nebo vdovecký důchod komukoli, komu by zemřel manžel, který pobíral nějakou dávku ze systému důchodového pojištění jakéhokoli cizího státu. Přitom proporcionální bilaterální smlouvy o sociálním zabezpečení včetně Smlouvy jsou založeny na principu, že každý ze smluvních států se na důchodu podílí ve výši, která odpovídá době pojištění (zaměstnání, bydlení) získané podle jeho právních předpisů. Jestliže zemřelá manželka byla důchodově pojištěna dle právních předpisů Kanady, je k přiznání

vdoveckého důchodu příslušný kanadský nositel pojištění. Ostatně ze žádosti o vdovecký důchod ze dne 23.12.2019 vyplývá, že žalobce již vdovecký důchod z Kanady pobírá. Závěrem bylo uvedeno, jestliže správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je nesprávné, napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.), proto bylo rozhodnuto tak, jak je ve výroku uvedeno.

2. **V žalobě** žalobce především namítal, že podává žalobu proti oběma rozhodnutím kvůli nesprávnému právnímu posouzení, když žádal o přiznání vdoveckého důchodu na základě § 49 odst. 1 písm. a), odst. 2 zákona s tím, že jeho zemřelá manželka byla poživatelkou starobního důchodu. Žalovaná však jeho nárok odmítla s tím, že zemřelá manželka sice byla poživatelkou starobního důchodu, ale ne českého, nýbrž kanadského. Dle žalobce ale ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) zákona nevyžaduje podmínku, aby šlo o český důchod. Žalovaná uznala, že „v ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) zákona skutečně není výslovně uvedeno, že některý z vyjmenovaných důchodů musí náležet výhradně z českého důchodového pojištění“, nicméně přesto provedla takový výklad, že to nutné je. Jinak řečeno, žalovaná svým výkladem vložila do ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) zákona svévolně podmínku, kterou zákon nestanovuje. K absurdní situaci popsané v odůvodnění napadeného rozhodnutí v případě žalobce nedochází, neboť on je poživatelem českého důchodu a za života sdílel společnou domácnost se svou manželkou, tedy vazba na český systém důchodového pojištění tedy v případě žalobce existuje.

Rovněž bylo uvedeno, že zatímco v rozhodnutí ze dne 6.3.2020 žalovaná tvrdí, že Smlouva na žalobcův případ vůbec nedopadá, tak v rozhodnutí ze dne 14.4.2020 žalovaná uvádí, že žalobcovu žádost zamítá „s přihlédnutím k článku 13 Smlouvy, avšak čl. 13 zmíněné Smlouvy upravuje vztah mezi „kompetentními institucemi“, tj. českým a kanadským nositelem pojištění; netýká se vztahu mezi žalobcem a žalovanou. Dále bylo uvedeno, že žalovaná zdůrazňuje, že žalobcova manželka nesplnila podmínky pro přiznání českého starobního nebo invalidního důchodu, což by dle žalobce bylo významné, kdyby žádal o vdovecký důchod podle § 49 odst. 1 písm. b) cit. zákona, jenže on podle tohoto ustanovení přiznání vdoveckého důchodu nežádá. Také bylo namítáno, že u čl. 13 Smlouvy žalovaná odkazuje na odstavec, jehož číslo neuvádí. Žalobce též uvedl, že právní předpisy se mají vykládat ve prospěch občanů, a ne v jejich neprospěch, jak to žalovaná učinila již dříve v jiné jeho důchodové věci. (Nápravu musel zjednat Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 28. 7. 2017 č.j. 4 Ads 82/2017-41.) Závěrem žalobce souhlasil, aby soud rozhodl bez nařízení ústního jednání vzhledem k tomu, že skutková zjištění jsou nesporná a jde jen o právní posouzení a požadoval zrušení rozhodnutí žalované ze dne 6.3. i 14.4.2020 a přiznání náhrady nákladů řízení bez specifikace.

3. **Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 12.6.2020** odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 14.4.2020 a zdůraznila, že podle ustálené právní praxe a výkladem uvedeného ustanovení v kontextu § 54 odst. 1 a 2 zákona nelze pobírání cizozemského starobního důchodu pokládat za splnění podmínky uvedeného ustanovení zákona, neboť za starobní a invalidní důchod ve smyslu § 49 odst. 1 písm. a) zákona je třeba pokládat starobní a invalidní důchod, na který vznikl nárok splněním podmínek zákona (o důchodovém pojištění), nikoli žádného cizozemského právního předpisu. Podle § 54 odst.

1 zákona vzniká nárok na důchod dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem a dle odst. 2 nárok na výplatu důchodu vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na důchod a na jeho výplatu a podáním žádosti o přiznání nebo vyplácení důchodu. V případě zemřelé manželky žalobce platí, že z důvodu nesplnění podmínek stanovených zákonem, nemohla pobírat starobní ani invalidní důchod dle tohoto zákona, a proto ani žalobce nesplňuje podmínky § 49 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona. Tomuto výkladu nasvědčuje nejen komentář k uvedenému ustanovení, na který se žalovaná odkazovala již dříve, a který výslovně definuje, že „starobním důchodem se ... rozumí nejen tento důchod podle § 29, popř. s přihlédnutím k § 74, 76 nebo § 94, nýbrž i podle § 30 nebo § 31“ zákona (V. Voříšek, *Zákon o důchodovém pojištění. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012, str. 151-152*), přičemž současně není stanoveno, že starobním důchodem se rozumí kromě českého důchodu podle zákona také starobní důchod podle některého cizozemského právního předpisu přiznaný příslušným cizozemským nositelem pojištění, ale také rozsudek zdejšího soudu č. j. 16 Ad 101/2018-28 ze dne 29.11.2019, odstavce označený č. 19) „Dle žalobce ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) ani § 54 odst. 1, 2 zákona nekladou podmínku českého starobního či invalidního důchodu. Je však potřeba vycházet z toho, že se jedná o zákon platný v ČR, proto musí být pro přiznání požadované dávky splněny zákonné podmínky, i když není skutečně rozhodující, zda splnění podmínek uvedených v § 49 odst. 1 písm. a) a b) zákona bylo výhradně dle právní úpravy platné v ČR či např. i se zohledněním právní úpravy platné v rámci Evropské unie /např. Nařízení č. 883/2004 a č. 987/2009/ nebo pomocí bilaterálních smluv.“

Žalovaná také uvedla, že ust. § 49 odst. 1 písm. b) zákona pouze rozšiřuje okruh pozůstalých osob, kterým nevznikl nárok na vdovský (vdovecký) důchod podle odst. 1 písm. a), o ty osoby, jejichž manžel či manželka ke dni smrti splnili podmínku získání potřebné doby pojištění pro nárok na starobní či invalidní důchod podle zákona, ale do dne úmrtí se nestali poživateli těchto důchodů; dále o ty osoby, jejichž manžel či manželka zemřeli následkem pracovního úrazu. Rozhodně to však neznamená, že by v případě, že žalobce žádal o přiznání vdoveckého důchodu podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona, zemřelá manželka nemusela být poživatelkou invalidního nebo starobního důchodu podle českých právních předpisů, a že podmínka pojištění z českého důchodového systému platí pouze pro § 49 odst. 1 písm. b). Pokud je v § 49 odst. 1 písm. a) zákona pro nárok na vdovecký důchod stanovena podmínka, že zemřelá manželka k datu úmrtí byla poživatelkou starobního důchodu, musí se jednat o jeden z důchodů vyjmenovaných v ust. § 4 zákona. Naopak, pokud by se mohlo jednat i o dávku poskytovanou z důchodového pojištění jiného státu, jak se domnívá žalobce, musela by tato skutečnost být výslovně stanovena; pojem „starobní důchod“ je v zákoně používán pouze pro dávku náležející z českého důchodového pojištění.

K domněnce žalobce, že ve skutečnosti čl. 11 odst. 4 Smlouvy přiznání nároku umožňuje, neboť se zde uvádí, že „pro nárok na důchod pozůstalostní podle právních předpisů České republiky se kalendářní rok, který je dobou pojištění podle Kanadského důchodového programu, považuje za obdobnou dobu pojištění podle právních předpisů České republiky“, žalovaná sdělila, že se v čl. 11 odst. 4 konstatuje pouze to, že dobu pojištění z důchodového pojištění jedné ze smluvních stran (konkrétně dobu pojištění podle Kanadského důchodového programu) lze považovat za obdobnou dobu pojištění podle právních předpisů strany druhé, nikoli to, že žalobce má nárok na výplatu vdoveckého

důchodu z českého důchodového systému po manželce, která nebyla poživatelkou starobního či invalidního důchodu z českého důchodového pojištění. Závěrem žalovaná konstatovala, že ani s ohledem na Smlouvu nelze žalobci vdovecký důchod přiznat, proto navrhla, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

4. **Ze zaslaného dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 14.4.2020, které bylo zástupci žalobce doručeno dne 15.4.2020, i ve vyjádření žalované ze dne 12.6.2020 plně odpovídají obsahu spisu. Založena je mimo jiné „Žádost o pozůstalostní důchod – vdovecký důchod [po důchodkyni (manželce), která již pobírala svůj důchod]“ sepsaná s žalobcem dne 23.12.2019 na Okresní správě sociálního zabezpečení Cheb (dále jen **OSSZ**), obsahující i vlastnoruční podpis žalobce, v níž je i uvedeno, že žadatel pobírá poměrný starobní důchod od ČSSZ Praha a dále starobní + vdovecký z Kanady č.j. 463147439, zemřelá manželka pobírala starobní důchod od Kanady a nikdy nepobývala na území ČR, ani zde nepracovala (dále uvedeno: Klient byl k tomuto kroku vyzván na základě rozsudku Krajského soudu v Plzni č.j. 16 Ad 101/2018-28, neboť původní žádost uplatněná dne 11.1.2016 byla pouze pro kanadského nositele pojištění); uvedena je i poznámka „Mezinárodní prvek“. (*Dávkový spis v této věci byl soudem zaslán k žádosti žalované dne 1.10.2020 ohledně žádosti žalobce o zvláštní příspěvek k důchodu dle zákona č. 357/2005 Sb. a soudu vrácen dne 10.11.2020.*)
5. Následně **v replice dne 27.6.2020** žalobce sdělil, že trvá na žalobě s tím, že žalovaná by měla svoji „ustálenou právní praxi a výklad“ změnit, neboť žalobcova zemřelá manželka byla poživatelkou starobního důchodu z Kanady, proto žalobce podle § 49 odst. 1 písm. a) (*podle písm. b) žalobce nic nežádal*), odst. 2 zákona nárok na vdovecký důchod má, neboť uvedené ustanovení neříká, že by zemřelý manželský druh musel být poživatelem „českého starobního důchodu“, ale prostě „starobního důchodu“ a není důvod vykládat zmíněné ustanovení v neprospěch oprávněných osob; správní orgány mají právní předpisy vykládat ve prospěch občanů. Žalovaná odmítá, že by žalobci mohl vzniknout nárok na pozůstalostní důchod podle čl. 11 odst. 4 Smlouvy, ale žalobce naproti tomu má za to, že uvedená Smlouva jeho právo potvrzuje, neboť v čl. 3 a čl. 4 garantuje rovnost v nakládání. To znamená, že pokud žalobcova manželka byla poživatelkou kanadského starobního důchodu, je třeba na ni pohlížet stejně, jako by byla poživatelkou starobního důchodu českého, přičemž pro výpočet vdoveckého důchodu by měly být podle čl. 11 odst. 4 uvedené Smlouvy započteny žalobci všechny doby, které uznala kanadská strana pro výpočet starobního důchodu jeho zemřelé manželky.
6. **Žalovaná dne 10.7.2020** v podání toliko uvedla, že své vyjádření ze dne 12.6.2020 nedoplňuje, souhlasí s tím, aby soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání a setrvává na svém návrhu na zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
7. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb.**, soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o

právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**).

8. Podle **§ 75 odst. 1 s.ř.s.** je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (**§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.**). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (**§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.**). Dle **§ 78 odst. 7 s.ř.s.** soud zamítne žalobu, není-li důvodná.
9. V **§ 49 odst. 1 písm. a) a b), odst. 2 zákona** je stanoveno, že vdova má nárok na vdovský důchod po manželovi, který
 - a) byl poživatelem starobního nebo invalidního důchodu, nebo
 - b) splnil ke dni smrti podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod stanovené v § 29 nebo § 31 odst. 1 anebo zemřel následkem pracovního úrazu.Vdovec má nárok na vdovecký důchod po manželce, která splňovala podmínky uvedené v odstavci 1.
10. Spolupráce v oblasti sociálního zabezpečení je s účinností od 1.1.2003 upravena Smlouvou o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Kanadou (ze dne 24.5.2001) č. 1/2003 Sb. m. s. (dále jen **Smlouva**), jak uvedeno shora, a Správním ujednáním k provádění smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Kanadou ze dne 24.1.2002 (dále jen **Správní ujednání**).
11. Ve **Smlouvě část III.** (Ustanovení o dávkách, kapitola 1 – sčítání) **článek 11** (Doby podle právních předpisů České republiky a Kanady) **bod 1** je stanoveno: Nemá-li osoba nárok na dávku proto, že nezískala potřebnou dobu pojištění podle právních předpisů jedné strany, nárok této osoby na dávku se stanoví součtem těchto dob a dob uvedených v odstavcích 2 až 4 za předpokladu, že se tyto doby nepřekrývají a v **bodě 4** je stanoveno následující: Pro nárok na důchod invalidní nebo pozůstalostní podle právních předpisů České republiky se kalendářní rok, který je dobou pojištění podle Kanadského důchodového programu, považuje za obdobnou dobu pojištění podle právních předpisů České republiky. **Článek 13** (minimální doba pro sčítání) stanoví: Pokud celková doba pojištění získaná podle právních předpisů jedné strany činí méně než jeden rok a nevznikne-li osobě pouze na jejím základě podle těchto předpisů nárok na dávku, pak - bez ohledu na ostatní ustanovení této smlouvy - nebude vůči kompetentní instituci této strany uplatňován na základě této smlouvy požadavek, aby poskytla osobě za tyto doby dávku.
12. Ze **Správního ujednání** vyplývá, že styčným orgánem za ČR je ČSSZ a vyřizování žádostí je upraveno v části III., článek 4 (vyřizování žádostí).
13. Podanou žalobou se žalobce domáhal z důvodů v ní uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalované ze dne 14.4.2020 i předcházejícího rozhodnutí ze dne 6.3.2020 a soud shledal s ohledem na níže uvedené, že žaloba není důvodná. Ve věci rozhodl soud bez nařízení jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s., když s tímto postupem souhlasil žalobce i žalovaná.
14. Soud shledal, že rozhodnutí ze dne 6.3.2020 sice vykazuje vadu v tom směru, že ve výroku

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

není uvedena Smlouva, přičemž v odůvodnění tohoto rozhodnutí je uvedeno, že vzhledem k tomu, že nebyla získána žádná doba pojištění podle čs. zákonných předpisů, nelze aplikovat ani Smlouvu. Po podání námitek žalobcem proti rozhodnutí ze dne 6.3.2020 žalovaná sice změnila žalobou napadeným rozhodnutím předcházející rozhodnutí ze dne 6.3.2020 tak, že jeho výrok o zamítnutí žádosti doplnila slovy „a s přihlédnutím k článku 13 Smlouvy“, avšak blíže to v odůvodnění rozhodnutí nezdůvodnila, i když je patrné, že ke změně došlo kvůli tomu, že zmínka o Smlouvě v rozhodnutí ze dne 6.3.2020 byla pouze v odůvodnění nikoli ve výroku rozhodnutí, což nebylo správné, ale bližší zdůvodnění této změny zřejmě tzv. vypadlo z předposlední věty na konci odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 14.4.2020. Stejně tak soud nepřehlédl ani další pochybení žalované v prvním odstavci napadeného rozhodnutí, kdy v poslední větě uvedla „... nesplnila tak ke dni smrti ani podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo § 29 odst. 1 zákona, ač správně měl být uveden odst. 2, ani nesplnila podmínky nároku na invalidní důchod“. Rovněž v předposledním odstavci na straně 2 napadeného rozhodnutí žalovaná uvedla „Podle článku 11 odst. Smlouvy ...“, avšak odstavec nebyl uveden, což je zřejmá písařská chyba. Zjištěné pochybení žalované žalobce v žalobě namítal toliko v tom směru, že žalovaná v úvodu „Podle článku 11 ...“ odkazuje na odstavec, jehož číslo neuvádí. Lze tedy konstatovat, že žalovaná nevěnovala dostatečnou pozornost napadenému rozhodnutí, když se dopustila výše uvedených pochybení. Tato soudem zjištěná pochybení však nezpůsobují nicotnost ani nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované a nejedná se ani o vadu řízení, která by bránila přezkoumání rozhodnutí soudem v mezích žalobních bodů, když rozhodnutí je přezkoumatelné, je zřejmé o čem a na základě jakých rozhodných skutečností a dle jakých právních předpisů žalovaná rozhodla.

15. Pokud se týká zbývajících obsahu napadeného rozhodnutí, soud se plně ztotožnil s názorem žalované v tom, že zamítla žádost žalobce o vdovecký důchod po zemřelé manželce, která v ČR nikdy nežila ani nepracovala, tudíž zde nezískala žádnou dobu pojištění, která by byla způsobilá k aplikaci předmětné Smlouvy. Soud s ohledem na shora uvedené skutečnosti žádnou z žalobních námitek neuznal důvodnou, ač žalobce prostřednictvím svého zástupce je opačného názoru, neboť žalovaná rozhodla v souladu se zákonem a neshledala důvod k aplikaci Smlouvy a nebylo ani zjištěno, že by vykládala právní předpisy v neprospěch občanů, tj. v této věci v neprospěch žalobce, přičemž nic konkrétního v tomto směru v žalobě nebylo uvedeno, pouze bylo odkázáno na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.7.2017 č.j. 4 Ads 82/2017-41 (jednalo se o příplatek k důchodu z titulu doby strávené žalobcem v centralizačním klášteře, přičemž nárok na příplatek k důchodu za službu u pomocných technických praporů mu již byl žalovanou přiznán a vyplácen).
16. V žalobě bylo uvedeno, že žalobce o přiznání vdoveckého důchodu žádal podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. b), odst. 2 zákona, které nevyžaduje podmínku, aby šlo o český důchod. Soud stejně jako žalovaná je toho názoru, že vzhledem k tomu, že se jedná o zákon platný v ČR nikoli v Kanadě, byla za účelem nepoškození osob, které pracovaly a získaly dobu pojištění v obou státech, mezi těmito státy uzavřena předmětná Smlouva v oblasti sociálního zabezpečení. Ani ze Smlouvy však nevyplývá, že získané doby pojištění dle právních předpisů těchto států jsou automaticky použitelné bez dalšího pro přiznání dávky v oblasti sociálního zabezpečení v každém z těchto států. Nadále je proto potřeba vycházet z toho, že prvotně se jedná o zákon č. 155/1995 Sb. platný v ČR, proto musí být pro

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

přiznání požadované dávky splněny zákonné podmínky, i když není rozhodující, zda splnění podmínek uvedených v § 49 odst. 1 písm. a) a b), odst. 2 zákona bylo výhradně dle právní úpravy platné v ČR nebo např. i se zohledněním právní úpravy platné v rámci Evropské unie (Nařízení č. 883/2004 a č. 987/2009) či na základě bilaterálních smluv (např. získání celkové potřebné doby pojištění pro přiznání důchodové dávky dohromady v obou smluvních státech).

17. V projednávané věci žalovaná tedy nepochybila, když zamítla žádost žalobce o vdovecký důchod, jelikož ani dle názoru soudu žalobce neprokázal, že splňuje podmínky stanovené zákonem pro jeho přiznání a není důvod pro aplikaci Smlouvy. Žalobce má sice vazby na český důchodový systém (je mu vyplácen starobní důchod), ale jeho zemřelá manželka žádné vazby na český důchodový systém neměla. Nelze tudíž souhlasit s názorem žalobce, že není rozhodující, že jeho zemřelá manželka nezískala žádnou dobu pojištění v ČR, ale za dobu pojištění získané v Kanadě jí důchod náležel, tedy podmínku pobírání starobního důchodu splnila; žalobci je vyplácen i pozůstalostní důchod z Kanady. Naopak dle názoru soudu stejně jako žalované je rozhodující právě ta skutečnost, že zemřelá manželka žalobce žádnou dobu pojištění v ČR nezískala, tudíž ani nelze sčítat doby pojištění ve smyslu článku 13 Smlouvy, jelikož pro sčítání by musela získat dobu pojištění dle právních předpisů obou smluvních stran, což ale nenastalo, protože neměla žádnou vazbu na český systém důchodového pojištění na rozdíl od žalobce. Rozdílná situace by nastala v opačném případě, pokud by se jednalo o uplatnění pozůstalostního důchodu po žalobci, kterému díky splnění podmínek stanovených zákonem (č. 155/1995 Sb.) byl přiznán starobní důchod z českého důchodového systému a i např. příplatky k důchodu, tudíž v takovém případě by byly splněny zákonné podmínky pro přiznání předmětné důchodové dávky.
18. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), jelikož soud v této věci neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou.
19. Žalobce ve věci neměl úspěch a správní orgán nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 9. prosince 2020

JUDr. Alena Hocká, v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.